КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Вишиванка – душа українського народу

до Всесвітнього дня вишиванки

Галина ВОРОНІНА, доцент кафедри виховання й розвитку особистості, кандидат педагогічних наук,

Зоя ЖЕРЕБКІНА, завідувач бібліотеки,

Ганна ПАВЛОВА, бібліотекар
Павлова Г. М., бібліотекар

Встає над світом щире сонце вранці
І землю гріє променем ясним.
А я іду по світу в вишиванці.
Я – українець! І горджуся цим.
В нас обереги вишивають здавна.
Така традиція в народі прижилась.
Вона прадавня, вічна й дуже славна.
В культурі й до сьогодні збереглась.
Ані вікам, ні моді не здолати...
Вона в людському серці і в душі.
У ній любові, мрій, надій багато,
І ти традиції забути не спіши.

Надія Красоткіна

https://nubip.edu.ua/node/109752

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8#/media/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Girl_wearing_traditional_ukrainian_dress.jpg

ВСЕСВІТНІЙ
ДЕНЬ
ВИШИВАНКИ

Всесвітній день вишиванки – міжнародне свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого українського одягу.
Дата проведення – щороку третього четверга травня.
Свято не прив’язане до жодного державного чи релігійного.
До нього може долучитися кожен охочий, одягнувши вишиванку.

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8#/media/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Ukrainian_girls.jpg

Історія свята

У 2006 році студентка факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Леся Воронюк запропонувала акцію «Всесвітній день вишиванки».

А поштовхом до реалізації ідеї та святкування стала вишиванка Ігоря Житарюка, яку він регулярно одягав на пари, як і чимало інших студентів.

Леся запропонувала одногрупникам і студентам обрати один день і всім разом одягнути вишиванки.

Спочатку вишиванки одягнули кілька десятків студентів і кілька викладачів факультету. Та вже протягом наступних років свято розрослося до всеукраїнського рівня: до нього почала долучатися українська діаспора з усього світу, а також прихильники України.

Леся Воронюк,
1987,
українська письменниця, сценаристка, продюсерка, режисерка, журналістка та громадська діячка, членкиня Національної спілки журналістів України,
засновниця Всесвітнього дня вишиванки

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8

Вишиванка – традиційний український одяг

Цікаві факти про вишиванку

- Дослідження стверджують, що вишиванки почали робити ще до VI століття, однак вони не збереглися.
- Легенди говорять, що чумаки довіряли прати вишиту сорочку лише одній дівчині, якій таким чином заприсягались у вірності.
- Перша школа вишивки з'явилася в XI столітті – заснувала її Анна, сестра Володимира Мономаха. У ній опановували мистецтво гаптування золотом і сріблом.
- Найбільшу кількість людей у вишиванках зареєстровано у 2011 році в Рівному та занесено в Книгу рекордів України. На День Незалежності на центральний майдан міста вийшло у вишиванках 6570 осіб.

https://nubip.edu.ua/node/109752

1876 року **Олена Пчілка** видала альбом українських вишиванок, після чого в Європі почався бум української вишивки, а в самій Україні почалися перші наукові вивчення цього національного одягу

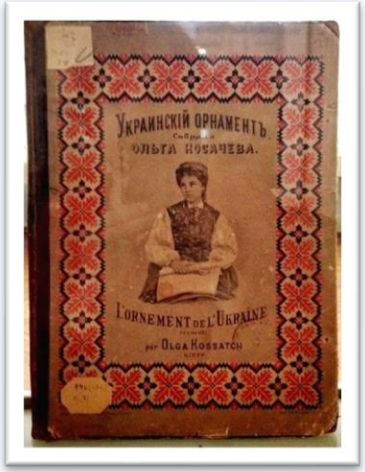

О. Пчілка. Український народний орнамент

Чоловічу вишивану сорочку, як обов'язковий елемент українського національного строю, **Іван Франко** носив з європейським костюмом-трійкою.

І це був новаторський підхід до трансформації образу українського інтелігента, у якому поєднувалися прадавня українська традиція та модерні запити нової епохи

https://www.prekrasastudio.com/blog/65-olena-pchilka-vydannia-ukrainskyi-narodnyi-ornament-1876r

https://nubip.edu.ua/node/109752

https://ricoma.ua/blog/den-vyshyvanky/

Цікаве про українську вишивку: орнаменти та їх значення

Орнаменти української вишивки

Орнамент – це візерунок, побудований на ритмічному чергуванні та поєднанні різних елементів.

Для української народної вишивки найбільш характерними є такі види орнаментів:

- ✓ рослинний (складається зі спрощеного зображення рослинних елементів – квітів, листя, дерев);
- ✓ геометричний (поєднує геометричні елементи);
- ✓ зооморфний (поєднує зображення птахів, тварин і т. ін.);
- ✓ антропоморфний (зображення фігур людей).

http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_1.html

Орнаменти української вишивки

В основі рослинного орнаменту лежить прагнення перенести у вишивку красу природи.

Часто використовуються такі мотиви, як «виноград», «хміль», «дубове листя», «барвінок» тощо.

Деякі з них несуть на собі відбиток стародавніх символічних уявлень народу: так, мотив «барвінку» стає символом немеркнучого життя, узор «яблучне коло», поділений на чотири сектори, з вишиванням протилежних частин в одному кольорі – символом кохання.

У сучасній вишивці трапляється і древній символ «дерево життя», який здебільшого зображується стилізовано у формі листя або гілок.

http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_1.html

Орнаменти української вишивки

Геометричні орнаменти притаманні всій слов'янській міфології. Вони дуже прості: кружальця, трикутники, ромби, кривульки, лінії, хрести (прості й подвійні).

В орнаменті подільських вишивок трапляється мотив «кривульки», або «безконечника».

Зигзагоподібний меандровий орнамент зустрічається у вишивках західних районів Поділля. До цього виду орнаментальних мотивів належать «сосонки», «хвощ», «перерви».

Відомий узор «ружі» (зірки, розетки) представляє собою перехід від геометричного до рослинного орнаменту. Іноді він нагадує зображення сонця.

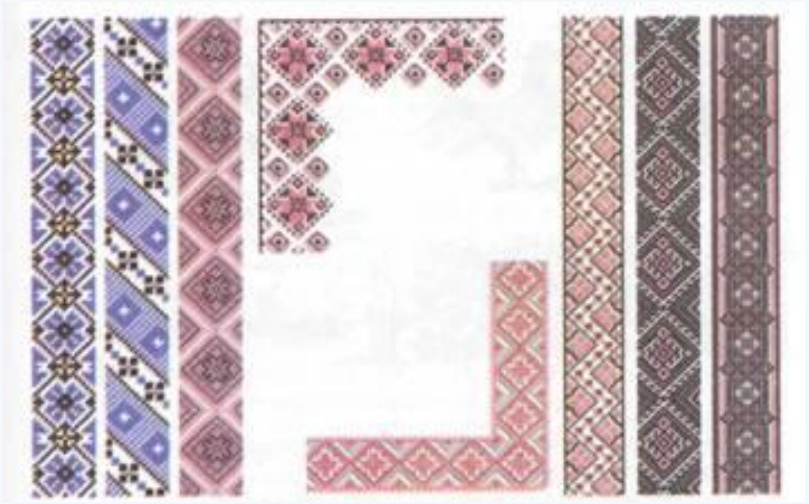

http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_1.html

Орнаменти української вишивки

У вишивках зооморфних (тваринних) орнаментів зображуються кінь, заєць, риба, жаба; із птахів – півень, сова, голуб, зозуля; з комах – муха, метелик, павук, летючі жуки.

У багатьох випадках зооморфні орнаменти є своєрідним, властивим саме цій вишивальниці зображенням, у якому відбивається її індивідуальне бачення узору.

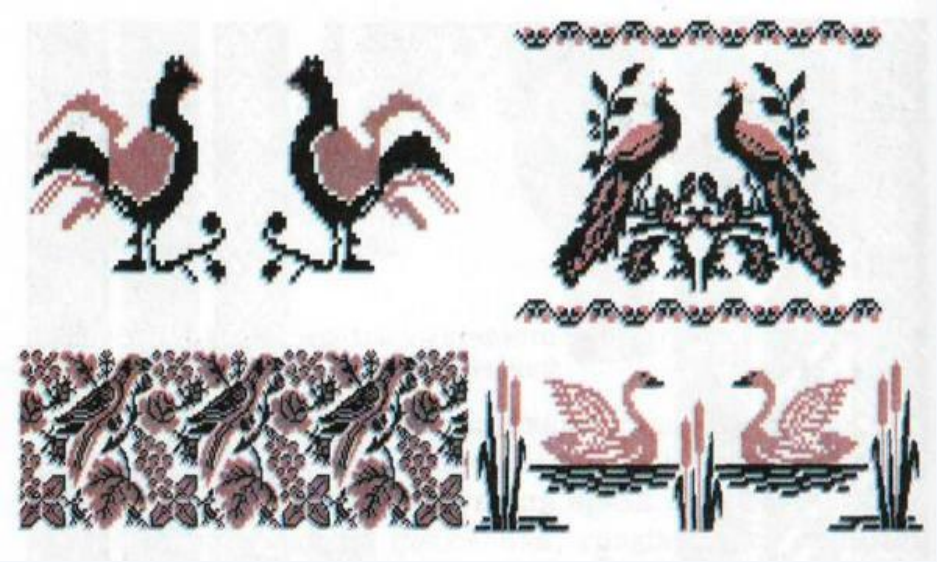

http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_1.html

Орнаменти української вишивки

Антропоморфний

Орнамент, у якому

як мотиви зображуються чоловічі та жіночі фігури або окремі частини тіла людини.

http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_1.html

Практична та захисна функції одягу

Одяг – це сукупність предметів, які захищають людину від впливу зовнішнього середовища – холоду, спеки, негоди.
Однак, це визначення буде неповним, оскільки, крім власне практичного призначення, предмети одягу українців мають безпосередній зв'язок із широким колом духовних понять.

Костюм є видом комунікації, тобто відображає соціальний статус, політичні вподобання, релігійність, естетичний смак, культуру тощо.

Функції одягу:

- практична
- захисна
- обрядова
- знакова
- соціальна
- національна

http://um.co.ua/6/6-13/6-13437.html

Вимоги до одягу

- забезпечення енергетичної цілісності та безпеки людини;
- створення комфортних умов для тіла;
- функціональність, тобто зручність для виконання різних видів діяльності;
- сприяння ефективній реалізації призначення людини та її духовному зростанню;
- визначення статусу, досвіду, професійних і родових якостей людини.

Наприклад, сорочки шили з тканини, виготовленої з волокон певних рослин, завжди мали цільний крій уздовж тіла.

Як засобами крою забезпечувалася конусоподібна форма сорочок, що повторювала під відповідним кутом форму енергетичного конуса навколо тіла.

У чоловічих сорочках прямого силуету це вирішувалося завдяки клиноподібним вставкам.

Діяльність пахвових чакр позначена ластовицями та уставками (поліками).

https://photo-lviv.in.ua/pro-ukrains-ku-sorochku-abo-iaki-vyshyvanky-nosyly-90-rokiv-tomu/

Костюм українців як гармонічний комплекс предметів одягу

- Рослинні та зіркові орнаментами, які оберігали здоров'я людини.
- Форма сорочки нагадувала містичну для наших пращурів фігуру квадрата: повністю закритий простір, що захищає свого господаря від негативного впливу оточуючих. Квадрат – символ божественного простору.
- Найдавніші сорочки складалися саме з шести чотирикутників різної величини, співвідношення між якими давало так звану золоту пропорцію. З'єднували чотирикутники між собою чорними нитками у формі хрестиків. Адже хрест був наділений силою розтинати, знищувати злу енергію, а чорний колір – її поглинати.
- Значення тканин: натуральні лляні та бавовняні полотна гармоніюють і приносять спокій, бо є приємними для людини в усіх значеннях.
- Передання любові до прекрасного в оригінальних техніках і прийомах.

https://folkmoda.net/articles/sakralne-znachennia-vyshyvanky

Тільки українки та парижанки вміють одягатися зі смаком! Ви не повірите, як чарівно одягаються дівчата, парубки теж спритно: … це дійсно народний, зручний і граціозний костюм. А які дукати, моністи, головні убори, квіти! А які обличчя! А яка мова! Просто краса, краса і краса!

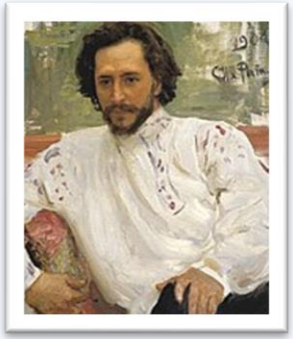

Ілля Рєпін
1844-1930
український художник

https://rivnepost.rv.ua/news/tilki-ukrainki-i-parizhanki-vmiyut-tak-odyahatisya

Українська сорочка

- Сорочка – найдавніша форма одягу, довгий час вона була єдиним одягом чоловіків і жінок.
- Наші селяни, які століттями не змінювали способу свого життя й придержувалися строго батьківської форми одягу, зберегли сорочку в давній своїй формі дотепер.
- Найкращі перлини народної творчості – вишивки, знаходимо їх на сорочці.
- З шиттям і вишиванням сорочки пов'язані різні повір’я; пісні народні залюбки згадують сорочку, як найбільш помітну та прикрашену частину одягу.
- Сорочка доторкається до тіла безпосередньо, і ця обставина робить її наче частиною суті тієї людини, яка її носить. Вона начебто набуває прикмет свого власника.
- Тому й зродилося кілька казок про перетворення сорочки або й відома легенда про сорочку щасливої людини.

- https://photo-lviv.in.ua/pro-ukrains-ku-sorochku-abo-iaki-vyshyvanky-nosyly-90-rokiv-tomu/

Орнаменти української вишиванки

Орнаменти української вишиванки різняться залежно від регіону країни, де вона виготовлена.

Раніше, у часи наших прапрадідів, за орнаментом вишиванки можна було сказати, з якого села вона походить, настільки різною була вишивка на сорочках.

https://ricoma.ua/blog/den-vyshyvanky/

Орнаменти української вишиванки

Кожен регіон України мав свою вишивку: свій стиль, орнамент і кольори.

- У *Львівській області* вишиванки мають легкий, повітряний вигляд. Між елементами візерунка вишивальниці лишали чисту тканину, щоб вишивка здавалася більш прозорою, такий орнамент виглядає як мереживо.
- На *Закарпатті* використовували багато кольорів, вишивка була щільна й об'ємна. Основним був геометричний орнамент. Також характерною ознакою закарпатської вишивки є кривулі – специфічний зигзагоподібний вид орнаменту.
- Найпишнішою та найбагатшою була вишита сорочка з *Івано-Франківщини*. Тут використовували всі техніки й кольори, складні види стібків. Особливістю цього регіону є те, що тут завжди багато вишивали на рукавах.

https://ricoma.ua/blog/den-vyshyvanky/

Орнаменти української вишиванки

- У *Київській області* переважно вишивали такі рослинні мотиви : квіти, шишки хмелю, грона винограду. Найбільше використовували червоні кольори, а чорними лише обрамляли.
- *Запорізька та Черкаська* вишиванки відрізняються великими й простими елементами, переважно геометричним орнаментом.
- У *Чернівецькому регіоні* сорочки оздоблювали косими смугами, вишивали переважно темними кольорами, що добре виділялися на тканині.
- Окрім темних ниток, на *Буковині* використовували золоті та срібні нитки, металеві блискітки й бісер.
- У районі *Кропивницького* вишивали поєднання реалістичних рослинних і геометричних орнаментів.
- На *Донеччині та Луганщині* вишиті сорочки оздоблювали мережкою, часто вишивку виконували грубою ниткою, переважно в чорних і червоних кольорах.

https://ricoma.ua/blog/den-vyshyvanky/

Орнаменти української вишиванки

- *Полтавська вишивка* характеризується. стриманістю кольорів, оздобленням світлими кольорами, зокрема білою ниткою. Уважається, що ця вишивка є найскладнішою, вона зазвичай виконувалася гладдю. А ще *Полтавську вишивку* можна впізнати за складним, багатим, проте ніжним за кольором оздобленням рукавів.
- У *Сумській області* вишивали дуже схоже, як у Полтаві, обробляючи по краю візерунки чорним кольором.
- *Чернігівські вишиванки* характерні дрібними стібками з використанням тонких ниток. Проте у вишиванках Чернігівщини поєднувалися стримані Полтавські мотиви із соковитими Київськими орнаментами. Основною технікою є вирізування мережки, але в цих мережках є колір, на відміну від Полтавських.
- На *Черкащині* виконували складну вишивку з використанням переважно геометричних мотивів. Особливістю вишивки в цій області було горизонтальне розміщення елементів на рукавах.
- Характерною рисою вишиванок *Хмельниччини* є геометричний орнамент, де переважає якийсь один колір.
- На півдні України вишивали переважно рослинно-квіткові мотиви. Особливістю південних вишиванок є так звані пухлики – широкі рукави, зібрані біля плеча, і манжети. Такий крій робив рукав пишним. Коміри переважно робили стійкою.
- Важливим елементом вишивки *Кримських татар* є те, що в них присутній контраст, який ми можемо побачити й у верхньому одязі. Вони часто вишивають квіткові візерунки та дуже ретельно підбирають кожну квітку,

https://ricoma.ua/blog/den-vyshyvanky/

Брокарівська вишивка

Вишиванка хрестиком почала гаптуватися в Україні в XIX ст.

У той період з'явилася мода прикрашати предмети інтер'єру – скатертини, панно, фіранки, оббивку меблів – вишивками із зображеннями натуралістичних квіткових композицій.

Вишивальниці залучали барвисті натуралістичні квіткові картинки, виконані в їх рідній червоно-чорній кольоровій гамі, і вони доповнювали ними свою традиційну вишивку.

https://etnoxata.com.ua/statti/vishivanki-istorija-i-suchasnist/vlijanie-brokarskoj-vyshivki-na-tvorchestvo-ukrainskih-vyshivalschits/

Брокарівська вишивка

Фабрика «Брокар’ і К °» випускала дешеве мило та парфумерію.

Дружина Брокара Шарлотта запропонувала доповнювати дешеве мило «преміями» зі зразками вишивки хрестиком, щоб залучити покупців.

Мило під назвою «Народне» коштувало 1 копійку, тому воно було доступне навіть найбіднішим городянам і численним селянам. У народі стали називати вишивку такого виду «брокарською» або «мильною».

https://etnoxata.com.ua/statti/vishivanki-istorija-i-suchasnist/vlijanie-brokarskoj-vyshivki-na-tvorchestvo-ukrainskih-vyshivalschits

Слобожанська сорочка

Слобожанська сорочка: святкова й буденна, чоловіча й жіноча – сорочка з уставками прямокутної форми.

Рукава святкових сорочок пишно орнаментували. Найчастіше на них вишивали рослинний орнамент, а давні геометричні мотиви, магічні знаки, символи з часом зазнавали змін.

Подол, прикрашений мережкою та вишивкою, повинен виглядати з-під спідниці.

Першим вбранням для дитини наймолодшого віку була сорочка, яка перешивалася з одягу (сорочок) батьків. Поношене, багаторазово випране домашнє полотно найкраще підходило для виготовлення дитячої сорочки – льолі.

Для Слобожанщини характерна стародавня вишивка – білим по білому. Вишивали тими ж нитками, з яких виткано сорочку. Такі нитки вощили, щоб було легше вишивати, а вишивка мала медовий відтінок. Нитки також тонували рослинними барвниками. З часом від прання вишивання ставало білим.

https://st.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/01/Etnohrafichni-osoblyvosti-Slobozhanshchyny.pdf

Харків. Приватна колекція

Заміжня жінка в слобожанському строї

Слобожанська сорочка подібна до полтавської, додільна, з широкими, зібраними в зап'ястку рукавами.

Виріз на шию зібраний на нитку й викінчений обшивкою.

Вишивали сорочку переважно рослинними узорами чорним і червоним кольорами (https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2674/file.pdf)

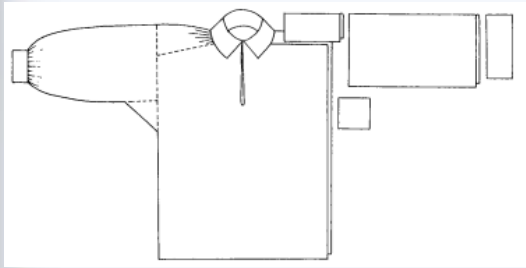

Чоловіча сорочка «до уставки»

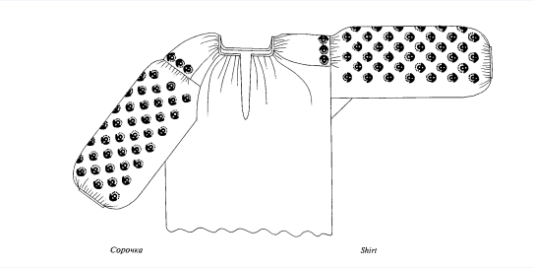

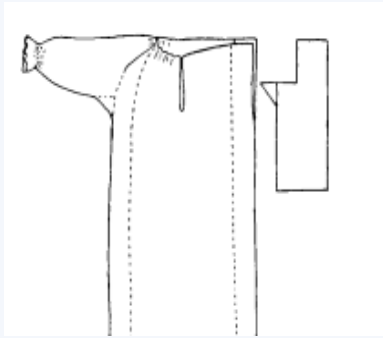

Жіноча сорочка із суцільним рукавом

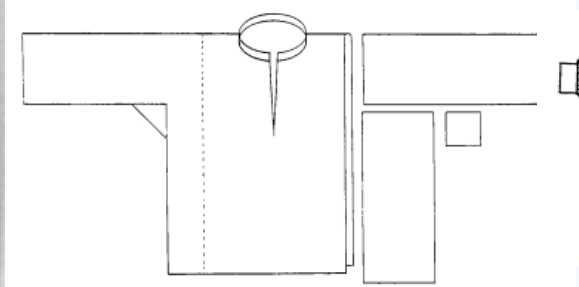

Чоловіча сорочка - чумацька

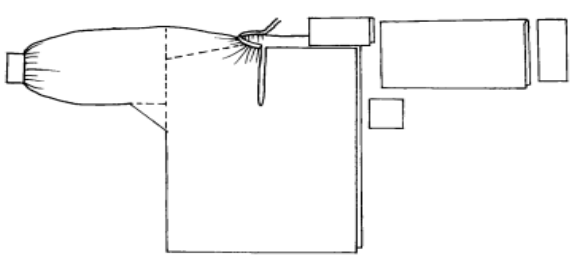

Жіноча сорочка з уставками

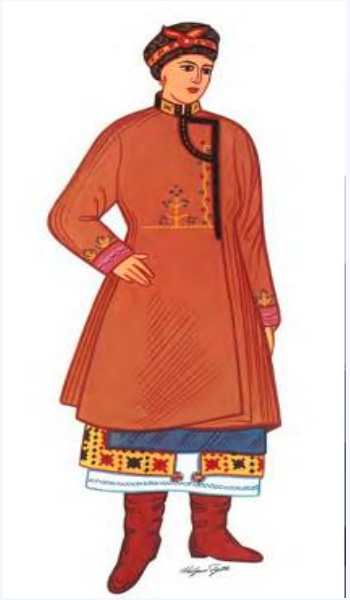

Молодиця з Харківщини
Сорочка, вишита прямим настилом, виколкою , косичкою і зерновим виводом; одинча плахта, синій шовковий фартушок; брунатна вишита свита, легко приталена; очіпок поширений вгорі, перев’язаний узористою стрічкою; червоні сап’янці

Харківщина
Узор на рукаві сорочки, вишитий прямим настилом, виколкою, косичкою й зерновим виводом небіленими нитками. Вузькі узори на обшивку та манжети

https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2674/file.pdf

Вбрання українців Слобожанщини XIX – XX ст.

https://www.google.com/search?q=%D0%92%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B2+%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B8+%D0%A5%D0%86%D0%A5+%E2%80%93+%D0%A5%D0%A5+%D1%81%D1%82.&tbm=isch&source=univ&fir=LSgVyMP9VEauWM%252CYRuvSp7XWhYLkM%252C_%253Bdr_dQfRvFKhqOM%252CYjgcjmV_AEgagM%252C_%253BMWFNnZ-HhbInwM%252CW3z0CIgASyXNUM%252C_%253BpXwtjevo0Tq8IM%252C8nIdoUXlIRA-JM%252C_%253BX30eIKDVNCTmGM%252Cyqi7wtxV9O940M%252C_%253BdrTblyBoEBecRM%252CsImA-wUWbLtafM%252C_%253BD69epgpBmWrxdM%252CsImA-wUWbLtafM%252C_%253B1ERyQyLqi2AOjM%252CicDUnt51-94-M%252C_%253BTvj7LIASbhta3M%252C8nIdoUXlIRA-JM%252C_%253B6vKu5B6YL-J0bM%252CK9OdF7XDbYABIHM%252C_&usg=AI4_-kQqpg3A2-XIlFPI7GmsEtsOXaYRoQ&sa=X&ved=2ahUKEwizuOSpe-L-AhWuVqQEHXWxAXgQ7Al6BAgYEE8&biw=1272&bih=594&dpr=1

м. Чугуїв. Фото 1917 рік

м. Харків. Середина XX ст.

Христина Алчевська

м. Харків. Початок XX ст.

Біля криниці. Харків.
Ди Ламітьє. 1899-1903 рр.

Христина Алчевська

Світові знаменитості в українських вишиванках

https://ukrainky.com.ua/svitovi-znamenytosti-u-vyshyvankah-25-zirok-vid-pikasso-do-dzhej-lo/

Демі Мур

Ніколь Кідман

Мей Маск

Жан-Клод Ван Дамм

Клаудія Шифер

королева Нідерландів Максима

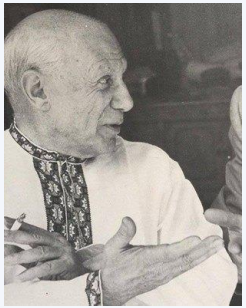

Пабло Пікассо

Сільвестер Сталлоне та Арнольд Шварценеггер

Перевіримо свої знання

- ✓ Що ви знаєте про національний одяг? URL: http://rivne1.tv/Info/?id=72576
- ✓ З якого регіону вишиванка. URL : https://maximum.fm/patriotichnij-test-vgadajte-z-yakogo-regionu-cya-vishivanka_n178647
- ✓ Тест до Дня вишиванки «Вишиваночка моя, вишиванка». URL: https://naurok.com.ua/test/vishivanochka-moya-vishivanka-500101.html
- ✓ О. Караванська. «Вишиванка». URL: https://naurok.com.ua/test/o-karavanska-vishivanka-884282.html
- ✓ Що ви знаєте про українську вишиванку? ТЕСТ. URL: https://life.pravda.com.ua/culture/2018/05/17/230950/
- ✓ Що ти знаєш про українські вишиванки? (ТЕСТ). URL: https://yuzhne.city/tests/213426/scho-zhiteli-yuzhnogo-znayut-pro-ukrainski-vishivanki-test
- ✓ Тест на вишиванкознавство. URL: https://www.radiosvoboda.org/a/test-vyshyvankoznavstvo/29231706.html

https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2674/file.pdf

https://st.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/01/Etnohrafichni-osoblyvosti-Slobozhanshchyny.pdf

Коваль О.В., Коваль Т.П. Вбрання українців Слобожанщини XX століття: За матеріалами народного художнього фольклорно -етнографічного колективу «Вербиченька» Нововодолазького будинку дитячої та юнацької творчості / За заг. редакцією В.А.Сушко. Харків, Тім Пабліш Груп, 2017. 100 с.; іл.

Корисні *джерела*

1. А я іду по світу в вишиванці. URL: https://nubip.edu.ua/node/109752
2. Види орнаментів / Українська вишивка. URL: http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_1.html
3. Вплив брокарівської вишивки на творчість українських вишивальниць. URL: https://etnoxata.com.ua/statti/vishivanki-istorija-i-suchasnist/vlijanie-brokarskoj-vyshivki-na-tvorchestvo-ukrainskih-vyshivalschits/
4. Етнографічні особливості Слобожанщини / Комунальний заклад «Харківська обласна станція юних туристів». – Х., 2020. – 70 с. URL: https://st.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/01/Etnohrafichni-osoblyvosti-Slobozhanshchyny.pdf
5. Знай нашу! Леся Воронюк – засновниця Дня вишиванки, яка створює ще й музей вишитих сорочок. URL: https://ukrainky.com.ua/znaj-nashu-lesya-voronyuk-zasnovnyczya-dnya-vyshyvanky-yaka/
6. Леся Воронюк: День вишиванки і Спадок нації – як рідні діти. URL: https://korali.info/cikavi-lyudi/lesya-voronyuk-den-vishivanki-i-spadok-nacii-jak-ridni-dity.html
7. Олена Пчілка, видання «Український народний орнамент» 1876 р. URL: https://www.prekrasastudio.com/blog/65-olena-pchilka-vydannia-ukrainskyi-narodnyi-ornament-1876r
8. Про українську сорочку, або які вишиванки носили 90 років тому. URL: https://photo-lviv.in.ua/pro-ukrains-ku-sorochku-abo-iaki-vyshyvanky-nosyly-90-rokiv-tomu/
9. Роль і функції одягу в життєдіяльності людини. URL: http://um.co.ua/6/6-13/6-13437.html
10. Український народний одяг URL: https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2674/file.pdf

Корисні джерела

11. Як українки одягалися на свята понад 100 років тому. URL: https://prolviv.com/blog/2017/10/16/iak-ukrainky-odiahalysia-na-sviata-ponad-100-rokiv-tomu/

12. Якимович О. Цікаве про українську вишиванку: орнаменти та їх значення. URL: https://ricoma.ua/blog/den-vyshyvanky/

Відеоконтент

13. Всесвітній день вишиванки. URL: https://www.facebook.com/stratcomknu/videos/%D0%B2%D1%81%D0%B5%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D0%B9-%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C-%D0%B2%D0%B8%D1%88%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8-2022/946623762699436/?locale=ms_MY

14. День вишиванки – як виглядала б харків'янка 100 років тому?: історія одягу Слобожанщини. URL: https://www.youtube.com/watch?v=8e0YW_Fd0hw

15. День вишиванки як єднальна сила народу: Леся Воронюк про день народження традиції // ЖИВИЙ СЛОВНИК. URL: https://www.youtube.com/watch?v=VUG-EDj0HGA

16. Лекція-показ традиційного вбрання Слобожанщини. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Z3E-iEj4oIs

17. Таємниці вишиванки. URL: https://www.youtube.com/watch?v=NtZwKDGU85U

Сучасний стан нашого суспільства характеризується зростанням етнічної свідомості народу, посиленням його інтересу до вітчизняної історії та культури. Звернення до життєдайних джерел народного мистецтва, до збереження та оновлення всіх його видів – це усвідомлення свого родоводу, духовних традицій і відродження культури українського народу.

http://ukrainiaembroidery.blogspot.com/2015/12/blog-post_6.html

Вишиванка для українців – це не просто елемент національного строю, це важливий світоглядний символ. У її різнокольорових візерунках закодована українська міфологія, релігія, давнє мистецтво наших предків, душа народу.

https://tsn.ua/lady/news/obschestvo/u-vishivanci-u-stili-militari-volodimir-zelenskiy-primiryav-sorochku-vid-ukrayinskogo-brendu-2065810.html

https://lib.iitta.gov.ua/722319/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8B-123-128.pdf

Успіхів і натхнення,
шановні колеги!